

Hengelsporthoofdstad 2011: Hoogezand-Sappemeer

Het was begonnen als een spontane brainwave om extra publiciteit voor de hengelsportbeurs Visma los te maken, maar het bleek achteraf een prima idee van de hengelsportsite Topvisser.nl en uitgeverij VIPMedia om de competitie 'Hengelsporthoofdstad van het Jaar' op te starten. Sportvisserij Nederland en de Visma zelf haakten al snel aan.

Tekst Albert Jan Scheper **Fotografie** Hengelsportfederatie Groningen Drenthe en Gemeente Hoogezand-Sappemeer

Eind 2010 verschenen de eerste berichten op de diverse websites. Zowel hengelsportverenigingen als gemeenten konden zich aanmelden om mee te dingen naar de titel 'Hengelsporthoofdstad van het jaar'. Stemmen kon via een poll op de site van de Visma. Het aantal aanmeldingen verraste de initiatiefnemers. Er ontstond zelfs een regelrechte hype. Tientallen gemeenten, steden en dorpen, verspreid over alle provincies, streden mee.

Na een nek-aan-nek race sleepte de Groningse gemeente Hoogezand-Sappemeer op 31 maart 2011 als eerste de titel 'Hengelsporthoofdstad van het Jaar' in de wacht.

De werkelijke waarde van deze titel kon pas blijken ná de Visma, toen de slingers en gebaksdozen waren opgegruimd: hoe pakte Hoogezand-Sappemeer de titel open – zeker zo belangrijk – wat hebben de inwoners er aan? We vragen het aan wethouder Frans Luijckx.

Frans Luijckx: "Er zijn in Hoogezand meer vissers dan voetballers."

Eén van de vijf wethouders in Hoogezand-Sappemeer is Frans Luijckx met in zijn portefeuille ondermeer economische zaken, recreatie, toerisme en ruimtelijke ordening. Beleidsterreinen waarmee de hengelsport direct of indirect mee te maken heeft. Luijckx is zelf ook enthousiast sportvisser en pleit-

bezorger voor het inbedden van de hengelsport in het gemeentelijke beleid.

"De gemeente maakte lang gebruik van de zogenoemde 'vrije hengel'. De Visserijwet bood ons tot 2007 de mogelijkheid om het vissen vrij te stellen van de plicht een visvergunning in bezit te hebben. Een Sportvisakte volstond. Eén van de redenen ons viswater niet in te brengen in de Landelijke Lijst van Viswateren was dat de toenmalige Groninger federatie de tasvisserij in stand hield, ook al bestond hier veel weerstand tegen. Dit is de vorm van wedstrijdvisen waarbij de vangst wordt gedood en aan het eind van de wedstrijd wordt ingeleverd ter bepaling van de uitslag. Dit wilden wij niet in onze gemeentewateren. Tien jaar geleden ontstond de nieuwe federatie Groningen Drenthe, die in 2007 een eind aan deze vorm van vissen maakte. Als wethouder heb ik toen meteen overleg opgestart met de federatie en de verhuur van de gemeentelijke visrechten overgedragen aan de federatie.

De basis voor de sportvisserij in alle wateren binnen onze gemeente vormt sindsdien de VISpas. We hebben samen met het waterschap Hunze en Aa's een gemeentelijk Waterplan gemaakt, waarbij de federatie actief was betrokken. Beleidsmatig kreeg de hengelsport een plek, er wordt nu actief en positief mee omgegaan. Ik ben geen eenling in het college.

Collega-wethouder Stähler, die de sport in zijn portefeuille heeft, ziet ook het belang: er zijn meer geregistreerde sportvissers dan voetballers in de gemeente. En niet voor niets was ook onze burgemeester Yvonne van Mastrigt op de landelijke hengelsportbeurs Visma aanwezig toen de uitslag van de hengelsporthoofdstad-verkiezing bekend werd gemaakt."

De verkiezing

"De Jeugd Hengelsportvereniging Hoogezand-Sappemeer benaderde me met het idee om ons als gemeente aan te melden voor de Hengelsporthoofdstad van het Jaar. Ik heb het in het college van B&W gebracht. De reactie was: 'Ach, als jij dat wilt, doe maar...' De Jeugd Hengelsportvereniging heeft vervolgens veel stemmers gemobiliseerd. Toen we daardoor in de top 5 kwamen en we in de gaten kregen hoe groot het animo was, hebben we als gemeente gezegd: 'Nu gaan we er ook voor!' De Hengelsportfederatie Groningen Drenthe was graag bereid ons te ondersteunen en kwam met tips die wij in onze campagne goed konden gebruiken. Heel plezierig allemaal. Voorafgaand aan de Visma hebben we als gemeente een brochure gemaakt over de hengelsport in onze gemeente. We gaan hierin in op de diverse wateren in onze gemeente, de vissoorten die je kunt aantreffen, we geven nuttige adressen van hengelsportwinkels, verblijfsaccommodaties en derge- ➤

Hoogezand-Sappemeer

Toen in de zeventiende eeuw het Winschoterdiep van Groningen naar Winschoten werd gegraven, ontstonden langs dit kanaal de dorpen Hoogezand en Sappemeer die in elkaar overgingen. Het kanaal was nodig voor de verving van Oost-Groningen: de gewonnen turf werd met schepen naar de stad vervoerd. In Hoogezand en Sappemeer, op de kruispunten van de waterwegen, nam de bedrijvigheid toe. Midden in de dorpen werden strokarton- en aardappelmeelfabrieken gesticht. Langs het Winschoterdiep ontstonden scheepswerven. Nog steeds worden hier, tientallen kilometers van de kust, zeeschepen gebouwd. Machinefabrieken en andere toeleveringsbedrijven volgden.

Al deze bedrijvigheid verschafte veel werkgelegenheid. Hoogezand en Sappemeer (sinds 1949 Hoogezand-Sappemeer) groeiden snel. Met de buitendorpen

Foxhol, Kielwindeweer, Kropswolde, Westerbroek en Waterhuizen heeft de gemeente Hoogezand-Sappemeer nu tegen de 35.000 inwoners.

De bedrijvigheid had ook een keerzijde: watervervuiling. Tot in de jaren '70 van de vorige eeuw loosden de bedrijven hun afvalwater rechtstreeks op het oppervlaktewater. Er dreef drab en schuim op het stinkende, zwarte water van de kanalen en de diepen, gewoon binnen de bebouwde kom. Vis had hier niets te zoeken.

Toch was in die tijd sportvisserij al populair in Hoogezand-Sappemeer. Verschillende bedrijven boden de arbeiders een eigen visclub. Ook de buitendorpen hadden een visclub. De meeste bestaan nog steeds. Voor het vissen in clubverband reisde men steevast met een bus naar Friesland. 's Morgens erg vroeg weg, eind van de dag weer terug. Ook al is Friesland voor veel Groninger sportvissers nog steeds een populaire bestemming, voor een betere waterkwaliteit is dit ritje niet meer nodig. Na de invoering van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater ging de waterkwaliteit in Groningen zienderogen vooruit, als je tenminste niet te veel in de bodem roerde. In de jaren '80 werd het Winschoterdiep al een geliefde stek voor karpervissers bijvoorbeeld. Het vervuilde Oude Winschoterdiep dat door het centrum van Hoogezand-Sappemeer liep, werd in de jaren '60 gedempt.

Hoogezand-Sappemeer telt nu zeven hengelsportverenigingen, waarvan de Jeugd Hengelsportvereniging Hoogezand-Sappemeer een speciale is. In totaal hebben de verenigingen tegen de 4.000 leden. Sportvissen is daarmee een van de belangrijkste vormen van openlucht recreatie binnen (en buiten) de gemeente.

In en rondom Hoogezand Sappemeer bevindt zich veel viswater.

De brochure 'Hengelsport in Hoogezand-Sappemeer' is te downloaden via www.hoogezand-sappemeer.nl. Hier vind je ook het overzicht van de activiteiten die in het kader van de Hengelsporthoofdstad plaats vinden.

lijke. Verder hebben we een kaart van de gemeente opgenomen waarop bijvoorbeeld de visstekken, trailerhelmen en vissteigers zijn terug te vinden.

Ook vlak voor de Visma, eind januari 2011, hebben we in het kader van het aalscholverproject van Sportvisserij Nederland, 700 kruiskarpers uitgezet in de grote vijver van het Gorechtpark. De federatie betaalde mee. Een leuke attractie voor zowel de jeugd als de ouderen die hier graag vissen. Nu zijn we bezig om het aantal vissteigers in de gemeente verder uit te breiden."

Titel

"Hoogezand-Sappemeer afficheert zich echt als Hengelsporthoofdstad. Onze plaats kreeg na de verkiezing enorm veel aandacht van de pers. We hadden bijvoorbeeld leuke items op radio 1 en TV-Noord. De reacties waren alleen maar positief. Op de cover van onze gemeentegids

die alle huishoudens krijgen, prijkt het logo van de Hengelsporthoofdstad, in de gids gaan we dieper op de hengelsport in. Sinds juli hangen borden met het hengelsporthoofdstad-logo onder de plaatsnaamborden van Hoogezand-Sappemeer. Als je de gemeente binnenkomt, kan je ze niet missen. Alle hengelsportverenigingen hebben een groot spandoek met het logo gekregen. Die hangen ze op bij hun visdagen en wedstrijden. We zijn er met elkaar trots op!

De economische kant van het verhaal is dat ook de recreatiesector er baat bij heeft. Er wordt gewerkt aan een hengelsportarrangement rond het Zuidlaardermeer. De grote camping Meerwijk aan het meer heeft in juli al een hengelsportdemonstratie-dag gehouden. Ik oktober ontvangen we in het Gorechtpark de jaarlijkse jeugd-promotiedag van de federatie Groningen Drenthe waarbij VisTV aanwezig zal zijn.

Ondertussen zijn we als gemeente lid van Vissennetwerk, organiseren we een visdag voor gemeente-ambtenaren en werken we met de federatie aan een huis-aan-huis krant over de hengelsport."

Opvolging

"De gemeente Hoogezand-Sappemeer draagt volgend jaar op de Visma de titel graag officieel over aan de opvolger. Ik raad de gemeenten aan om samen met de hengelsportverenigingen voor de titel te gaan. Goed overleg met de verenigingen en hun federatie is sowieso van groot belang. Informeer elkaar. De overheid faciliteert. Baseer het beleid niet op incidentenpolitiek, pak het structureel aan en geef de hengelsport een plek in het beleid, zoals bij ons in de Watervisie bijvoorbeeld. Ook belangrijk: breng de gemeentewateren via de federatie onder in de Landelijke Lijst Viswateren. Iedere inwoner kan dan met een VISpas overal vissen. Wel zo gemakkelijk en bovendien zaken waar de jury van de verkiezing niet omheen kan, zo is gebleken. Ik hoop dat wij en de verenigingen de lat flink hoog hebben gelegd, daar heeft de sportvisser immers de meeste baat bij!"

Sportvisserij is razend populair in Hoogezand-Sappemeer.